

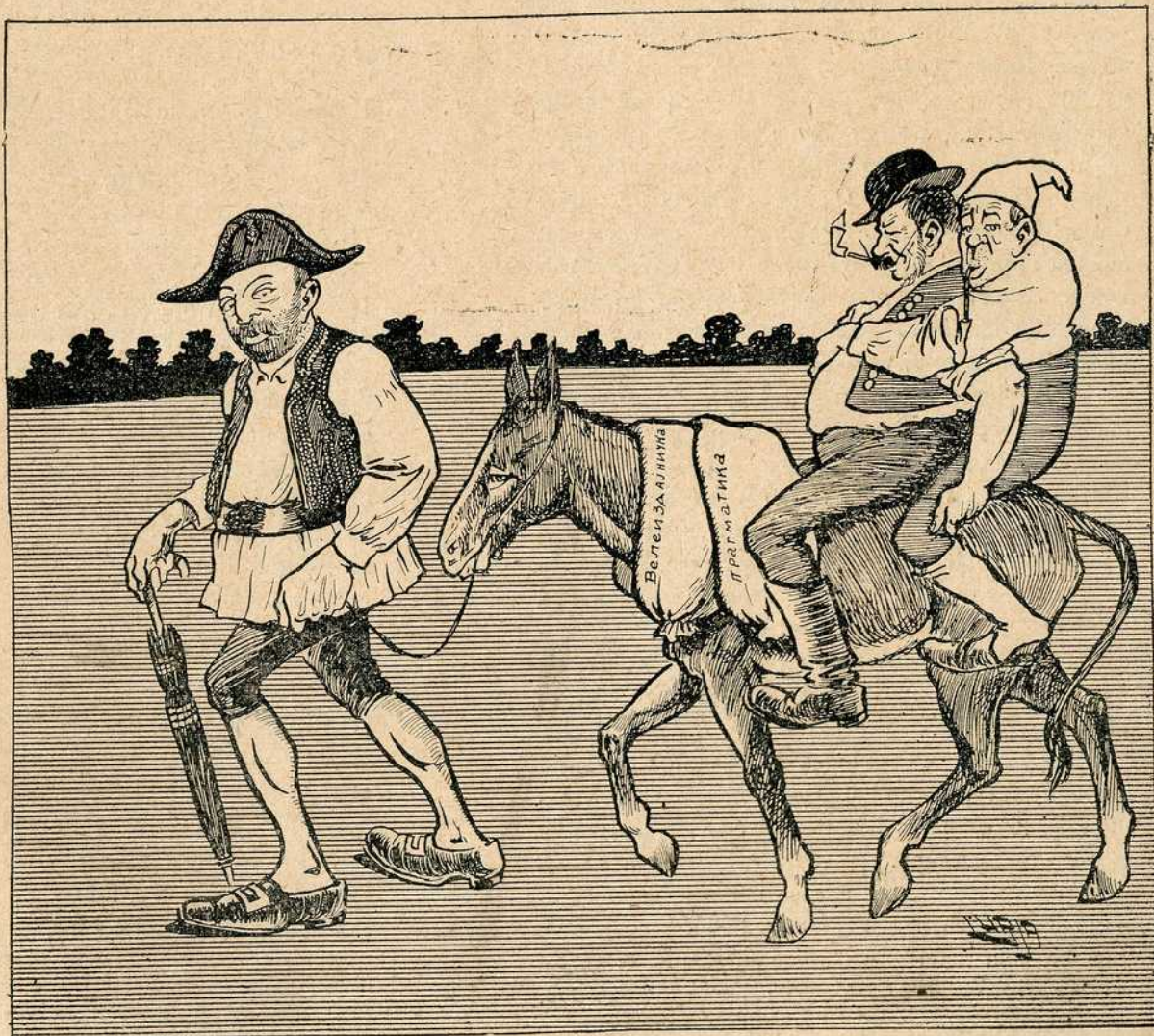

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Уређује: Стармлади. — Цена је листу: на год. К 8, на $\frac{1}{2}$ год. К 4, на $\frac{1}{4}$ год. К 2.

Натоварена странка „водећих родољуба“.

Томашић („водећи родољуб“): Осел носи, незна шта носи!...

Они: Пази шогоре, ово је осечко младо пуле, још не јашено, треба тек да га на ја
шеће привикнемо...

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

На знање.

Овај број, управо три броја јако су закаснили и ако је претплата на време „стигла“. Ми имамо на дугу потраживања од г. г. претплатника преко 2000 круна, а не можемо да наплатимо од тог дуга ни 2000 филира. Је ли онда чудо да лист застаје? Та сатиричан лист има дупли трошак према обичним листовима. Цртежи и Сliche-ји сами толико стају да већ за тај новац листови без илустрације могу штампати платити. Осим тога други листови имају много огласа, помажу их поједине страначке мецене, „страначки порез“, а ван свега има их доста који се на јаслама хране и тове. И то већином туђинским јаслама. Обично им је на стражњој страни жиг у виду неких огласа, за које се, као што смо у сабору чули, често плаћа и по 10.000 круна. Наравно да такви листови и не стоје у служби свога народа, него туђина. Неки покушавају тај жиг својом „репином“ да прикрију... али всује. Наш лист међу тим упућен је једино на претплату. Он је до скоро потпомагао поједине странке у њиховим програмима, али се није могао ставити се и у службу њихових изрично личних интереса, те је независно према свима и свакоме критиковао догађаје. И баш они који су много грешака у последње време чинили а најмање им се исте у нашем листу спомињале почели су на нас ерце да воде. Нама је та њихова срдња „неприкосновености“ добро дошла. Бар ћемо сваком своје моћи још лакше у брк рећи. Наш лист не стоји у служби ни једне политичке странке, издржава се о свом круву и руву — те ван странака од реда све што држи да заслужује жигосање, жигосе. Јер није право да оно што једина није било слободно, другима да је слободно, за то што су „наши“.

За то молимо свакога Србина брата, који љуби правду, истину и слободу — да нас у нашем тешком подuzeћу подпомогне. Дугују нам силни претплатници. Ми смо сад решили се, ко нам год не плати, да га овим последњи пут опоменемо, а ко год и на ту опомену не плати, тог ће још наш адвокат опоменути, а ако и онда не плати — тужиће мо га, па ма то ко био.

Није право да уредни претплатници, због неуредних трпе и неуредно лист добијају. Ми молимо уредне претплатнике да нас извине, али ми ће мо учинити реда па или — или.

Уредништво и администрација „Стармладог.“

Колера.

Са правдом се титрају
У Хрватској власти;
И Србима светињу,
Примичу проп: сти.
Новипе све гамижу
Од проданих пера,
После тога да богме
Долази колера.

Вође народ заводе,
Да се од свог туђе,
И да њивих намера
Посгану оруђе.
Автономна богатства
Гута трбух ждера. —
После тога, да богме
Долази колера.

Књаз Никола с одао
Неком бесу кивном,
Са народом дошао
У духу противном.
Целати се стварају,
Место карактера.
После тога, да богме
Долази колера.

Сузе раје у Турској,
И сад се не суше,
Редом Турци сад кољу
Опет сриске душе.
Настала је најгора
И најирња ера, —
После тога, наравно
Долази колера.

Ах, колеро, колеро,
Не било ти трага,
Не желим те у кући
Ни најгорег врага.
— Ал баш ако мораш доћ'
Бар имај системе,
После тебе да сване
Поштеније време.

Стармали.

Код посредника за намештање млађих.

— Ја бих имао милостива више вештих слушкиња — али те су све већ код вас по једанпут биле!

Због колере.

— У пажњу читаоцима лепе порнографске књижевности. —

Пошто је овдашња полицаја због колере наредила да се на чистоту има пазити, то смо се постарали и јављамо нашим поштованим читаоцима „Карикатуре“ и „Бавола“ — да могу од сад одмах и машице за држање горњих листова код нашег разносача добити.

Уредништво „Српства“

Две чорбе.

Две се чорбе, сад кувају,
Уз запрашку „Фину“.
Једна с кува у Стамболу,
Друга у Берлину.

Народ за ког с ово кува
Тај живи у нади,
Мораћу вас, чорбе јести,
„И да није глади!“

*

Нама да је једна чорба
Ал да је пред кума;
Једна чорба са запрашком
Братског споразума.

Београд — Софија. Србин Бугарски.

Трандафилкино сиротиште.

А. Не налазите ли ви, да су ове жуте дигле мало криве, а црвене трошне као швапски сир.

Б. Главно је, да они што зидају нису криви и да им образи нису црвени.

Најсигурнији лек од колере

је не читати „Народне Новине“, „Народну Опрану“ и „Die Drau“. Напротив капацитети лекарски сви су преплаћени и препоручују као најбољи лек од колере читање „Стармладог“, пошто је он најсигурније дезинфицирајуће средство, јер најбоље чисти ваздух од разних кужних — материја. Претплаћујте се дакле на „Стармладог“. На четврт године свега стаје 2 К. — а за пола године 4 круне.

Администрација „Стармладог“.

Из престонице.

Куен се разболео. Прејео се на вечери код престолонаследника. С апаратима, који још нису покрадени из угарског бактериолошкога завода констатовало се, да није колера.

Највиђенији политичари пештански кају се љуто, што нису задржали савезника Вилхелма ма пет дапа у Пешти, док се не би констатовало, да није можда са свога ловљења у Бељи понео и колеру из Барање.

Угарске социјалисте суде по јелима, што су била изнесена на банкету приликом боравка банова у Осеку, да је цела парада била мршава.

Угарски се сабор отвара. Сад ће се онде све оно говорити, што је било писано овог лета по новинама. Сабор је грамофон, на који се сваки дан метне друга плоча. Плоче су спрењене у уредништвима независне слободно-јеврејске штампе.

Овде се чује, да је Красојевић силно раздражен, што су га изабрали опет за посланика. Мора ће — говорити.

Не бојте се људи!

Многоглагољиви
Цар Виљем у Бељу,
Због тог швапска штампа
Муку мучи вељу.

Не боје се Швабе
Познатог малера —
Да ће цар што брбљат;
Већ ту је — колера!

Не плаш'те се Швабе
Не бојте малера;
Вашег „богоданог“
Неће ни — колера. Соци.

У дућану.

Муштерија (паоркиња): Пошто је риф овог штофа?

Трговац: Шест круна.

Муштерија: (у себи.) Иште 6 круна, — а сигурно мисли 5, — да ће га за 4, — можда и вреди 3 К. — ја би му дала 2 К — па ајде да му понудим једну круну.

Колера,

Таман смо се курталисали Рауха, четрјест осмаша, радикалске автономije и других беда и невоља — дошла нам колера на врат. Ја управо не разумем шта ће нам колера — поред тако лепе политички уједињене странке зване: „Mungó párt“, и благостања под управом Кујена и Тисе? И после не разумем ни оне наредбе од власти, да се несме пити вода из Дунава, кад је у Тисе вода много мутнија и отровнија. И нашто онда викати народу: Дунав је колера, кад је Тиса куд и камо по народ већа и опаснија колера. Као да народ не зна шта је колера и где лежи управо азијатска колера. Зар га није пре толико година Тисина колера гњавила и таманила, него треба сад да му власти памет доле, како колера бојаги лежи у Дунаву.

Али ја управо незнам нашто нам је колера? Зар народ у Црној Гори, после оне сјајне прославе „слободе“ и „уставног стања“ под дудом, (хоћу рећи брестом) — може још зажелети и што више? на пр. колеру, да му се преко министра Тамановића и његове нове владе, јави? Или зар коалиција у Хрватској поред бана Томашића још и колеру да жели? Не, не, колера је сасвим излишна. Она је тако излишна, као што је излишна била на пр. црногорска прослава, или кандидација управитеља, од стране новосадске професорске колегије. Јер ма да колегија и поред Пушкирковог наваљивања на пр. није кандидовала Радића за управитеља, шта јој вреди, кад је за сомборски календар „Зору“, већ пре избора управитеља Радићев Сliche наруче и већ одштампан у календару да је Радић управитељ срп. гимназије. Зар онда није морао патронат изабрати Радића, већ и истини и правди за љубав, да се не поквари календар и каже, где како слогашки Кујенов календар — лаже!?

Али да, о колери — а не о Радићу, беше разговор. (Једно је ипак добро учињено, што је Радић изабран за управитеља срп. новосадске гимназије — тиме је бар осигурана гимназија колером!)

Али управо коме или чему имамо да захвалимо за високу посету, што нам је

учинила гђа Колера? Да није случајно оној мађарској родољубивој узречици: „Extra Hungariam non est vita.“ то јест „нигде живота као у Угарској!“ Сигурно нас је за то госпођа Колера и удостојила, да се наужива тог у тој хазафишкој реченици — живота. Иначе да нас мало прогњави. Као да нас мало гњаве шовени, па преске и „велеиздајничке“ парнице, па Апоњијев школски закон, па нов зајам, па радикалски зборови, па подрепашко ширење просвете у народу са порнографским листом „Карикатура“, а да не спомињем како нас гњаве: Др. Жига Продановић у „малој“; Андрић и Радовић у „Летопису“; Живоновић у „Трговачким“ — а врх свега и Др. Полит у „Бранику“ са двадесет и петим уводним чланком: „Славље на Цетињу“.

Али тешимо се тиме да је српском народу ваљда суђено да га туђин угњетава а свој гњави. Чак и у цркву кад идеш да се богу молиш, нађе се по неки поп Зарије или већ неки магарашевић — да те прогњави с радикалском придиком. Али за то ни у комендију не можете ићи а да вас тамо очет не прогњави познати „драмогњавић“ — са својим атентатима на мозак. Нема се милосрђа ни тамо за срп. народ.

Но ко жели да буде класично изгњављен, тај нека се упише за члана „Матице Српске“ и нек дође на њену главну скупштину, где ће га про и контра — стални Матичини гњаватори — изгњавити. Сва је још срећа што се пропосору Палку нису омакле његове сомборске препарандијске омиљене узречице: „курве једне“ или његова црквена пакрачка: „ово је коњушница“ ради којег догматичног згодног изражаја још је од покојног патријарха Георгија био одликован пакрачким декретом.

Но да пређем на ствар, што рекли Србијанци, и да се већ једном на колеру вратим.

Како се дакле треба чувати од колере?

Пре свега треба сваку свињарију избежавати. Тако на пр. ма да и свињареви људи продају неке свињарије, које се називају „Карикатуром“ (исто име ко и они који је растурују) и још неког „Ба-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

вола^а, Србине и Српкињо, ти отиђуни и ту колеру у своју кућу не примај, ако си рад да ти се куће не опогани и зарази... Заш' кад ти се кућа зарази... нема јој лека, као ни онима што нема лека (у глави) што је пишу и растурују.

Трговачко Удружење.

А. Је ли истина, бога ти, да се „Трговачко Удружење“ љуља.

Б. Море што се љуља, ни по јада, само да не падне...

А. Та што ће пасти, колај работа, то му стоји већ у Милошевом рожданнику писано, ама с њиме да не бубну још неколико честитих овдашњих Срба трговаца, који ће морати 300.000 круна плаћати за љубав Лазине лепе браде и његових професора књижевника, који су његовим благословом музли „Трговачко Удружење“ по 7000 годишње — за „оригиналне“ радове и „уређивање“ — „Трговачких Новина“. — Сироти књижевници!

Наши ђордари (носачи.)

— Тако, а сад ево вам још једна круна као награда за расу, јер држим да се у овој вароши неће моћи наћи веће марвинче од вас!

— Ах, ви путујете сигурно на дуже време?

Ђука и Шука.

Ђука: Богати Шуко, јеси чуо, да у Србији министар Стојан Протић хоће да створи нови закон о штампи, којим би се мало на пут стало порнографији и другим новинарским свињаријама.

Шука: Шта наопако, граница са свињама затворена, а сад још и остале свињарије хоће да забране, па каквим ће онда свињаријама свињарев од сад — безазлену Салајку кљукати?*

*) Разносач „Српства“ (који је месечно плаћени слуга код „Српства“), растурује по Новом Саду београдске свињске новине „Карикатуру“ и „Бявола“, које погани ни машицама не може човек дохватити а да се не опогани. Пр. „Ст.“

Бечко месождерско питање.

Беч. Од како је Аустрија из ината забранила увоз стоке из Србије, скоро су све мрцине, мачке и керове, потамавили у Бечу, тако да је данас тамо н. пр. једна коњска прканица скупља него најдебљи србијански во. Но то што се Аустрија побожала да ће и тих мрцина нестати, па неће имати су чим на Балкан поћи — решили су, да се таманење мрцина обустави, па ма се чак из Аргентине довозило месо, — само из Србије не.

Беч. Ових дана је одржан велики народни збор, на ком је силна маса демонстрирала: „дајте нам меса!“ — Полиција се брзо одазвала њиховој жељи и одмах на лицу места отпочела касапити народ уз одговор: „ево вам меса!“

Беч. Министар Ерентал је на интерпелацију у бечком парламенту због меса одговорио, — да после трошкова око анексије Босне, може се народ радовати кад има и хлеба да једе — а не меса да тражи.

Беч. Све бечке мачке и керови су јуче одржали збор и донели резолуцију, „да се бечком градоначелнику изрази најтоплија захвалност на његовом заузимању за увоз меса из Аргентине, јер тиме је противу њих хумано обуставио даљу хајку, која им је живот угрожавала.“ — И ако се збор мирно разишао, ипак је уз пут близу 1000 пудлица похватано и поубијано. Срамота је за XX. век, да нас просвећени бечлије тако конабе!

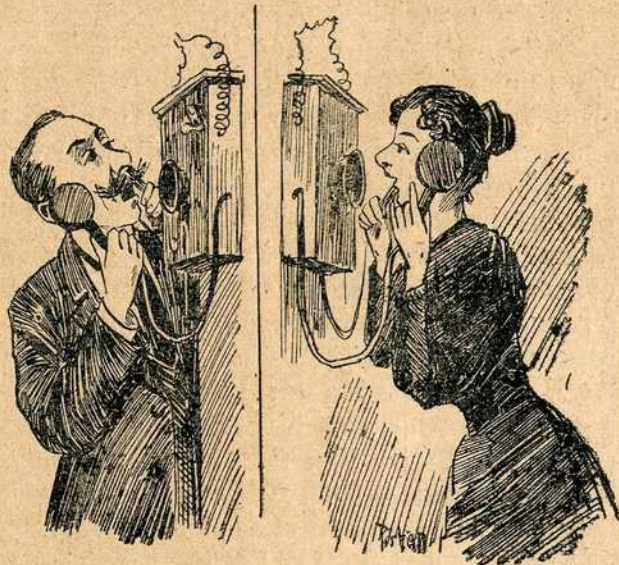
Пинч.

Никада краја.

Склопили су пакт. Грдиле смо их за то. Испуњавала је, што је уговорила. Клеветали смо ју. Бан није чекао да испуни, што је обећао. Насртали смо на њу. Изгледало је да ће пући тиква. Радовали смо, се. Чекало се да се између себе поцепају. Пуцкали смо прстима. Разчишћавао се. Пишемо: бан ју одгурнуо ногом. Сложни су, не поцуптају. — Мука нас хвата. Преговараће опет. — Луда нада баци нас у грозницу. И неће пасти ни попустити. . . . Грофе Куену и докторе Томашићу! За што има Аустрија 15. корова војске? Зар је то мало да се развије хрватско-српска коалиција?

пита Јаша и Супило.

Шта се телефоном не може произвести?

Муж (из звања): Хоће ли бити готов ручак у један сат?

Жена: Тешко да ће бити и у два. Данас ћу опет у цркву.

Муж: Драга женице, ја сам већ на ту женијилну мисао дошао, да спојим цркву и нашу кућу с телефоном, да се не би увек морала правдати како због ручка не можеш у цркву; па онда лепо можеш код куће слушати божију службу. Шта велиш на то?

Жена: То је све лепо и красно, драги мој, само кроз телефон се не може мој нови шешир за сто круна — видети.

Разговор у возу.

Новосађанин (старији човек): Ал је то дивота сад удешено са жељезницом. Знам ја, пре док још није било жељезнице, па за два форинта душу да ти истресе таљигах до Карловаца. А гле сад, платиш два сексера па и незнаш кад стигнеш у Карловце.

Карловчанин: Па и то је скупо, брате. Знам ја једну госпођу из Новог Сада, која скоро сваке недеље заједно с ћерком бесплатно се воза у Карловце.

Искреност.

Куварица: А камо тебе јуче, Кузмане, зашто ниси дошао?

Бака: Ау, дошо би ти био душо Сосо, ама тако ме је болио стомак — да ни окусити не би могао вечеру.

Домаће вести.

Из српске новосадске гимназије.

— Господине, дошао сам да вам се жалим на оног музликанта Ису, што исписује песме. Истукло ми је сина у школи и у цркви, да га је крв облила. Јели црква свето место — а школа за васпитавање — или су то жандарске касарне, где се перјаши бију? Ако господин музликант има неку циганску крв, па мора да се бије, а он пак иде у жандаре или пандуре, па тамо може ако има целатско срце и људе убијати, закон му дозвољава али нек не срамоти ни српску цркву ни школу.

— Јел' вам умр'о син? Није! Па шта онда хоћете? Бијем и ја ђаке... А нарочито децу из Хрватске која не знају мађарски језик. Баш пре сам једном уста разбио.

— Знам, господине, то не може бити. Да је дете вас тужило...

— Мислите, да би ми шкодило? На против... још ми је користило... постао сам управитељ.

— Та но, но, господине, знам ја, да сте Ви у фори с мађарским језиком према музликантовом „цицулицу“, ал' онда бар са ове барон Бајићеве зграде скините наслов „српска гимназија“ — па метните наслов који не би свет варо, него који би истини одговарао:

Прва српска жандарска касарна — па онда би бар родитељ знао, коме је у шаке дете дао.

*

Тумачио Б. П. ђацима да Срби немају добре химне. Међу осталом напомене, да је и А. Шантић покушавао да напише химну. Само су му стихови — вели Б. — остали шантави. — Кад је г. Б. то говорио, сигурно је заборавио на своју штиклу и своје стихове.

Утеша.

— Знате ли ви, да онај господин, који с вашом ћерком иде, да је то један обећењак који је неће никад узети?

— Не чини ништа — ако је не узме. Онда неће добити његов кишобран, који је код нас оставио.

Нове буквачке реченице.

— Шта си отегао, ко престојник истрагу против буквачког биљезника.

— Плати ће, кад се буквачког натароша истрага доврши.

Има тај више година, него буквачког натароша истрага.

Волије ти предстојник Рашета једног Личанина — него сто Лемајића.

— Плаче, ко Нештин, за бившим благајником.

§. §.

После бања и летовања.

Кад наступе т. зв. „псећије врућине“, онда се на све стране по Београду препоручују лени летњи станови. Позната је већ страст београђана, да у почетку кишне перијоде напуштају Београд, да се тек кад лепо јесење време наступи — опет у Београд врате.

Обично се то „због деце“ иде у бање, на село, које је у осталом тиме оправдано да старији не би шале напуштали своје лепе станове у Београду, да их замењују сеоским спртеним собицама.

Кад би бар на селу све тако удешено било, да варошкој деци прија то летовање на селу, али човеку се често пута накомстреша коса, кад види шта све сеоски ћифта и геџа нуди за „леп летњи стан“. Најбоље то доказују илузиони огласи за летовање, који у београдским новинама под разним примамљивим насловима излазе, чим пукне пролеће. На пр.: „Идиллична мирноћа“, „здрав стан“, „очарајући изглед у недогледне даљине“, „освежавајућа кунка“, „особита вода за пиће“, „јефтин кост“.

Али кад би се сви огласи држали безобзирне голе истине, коју натурализам, како на позорници тако и у животу изискује, то би често пута овако морале гласити те објаве летњих станова:

*

Мала кућица, удешена за једну породицу, да сама у њој станује. Сасвим ново оправљена али добро истанована, јер целе зиме је у њој становала једна повећа породица са Дорћола. Потпуно меблирана; гост који дође да летује, треба само да понесе матраце, јоргане и јастуке, ваштиш с посуђем, неколико орманова за одело, једно два вешача, неколико столица — и више ништа. Осим ако је гост научен на лешкање по ручку, може понети и канабе. Иначе је све богато удешено и при руци. За децу пред кућом диван простор за играње, који пресеца трамвајска пруга; али ретко се дешава несрећа. Цена 350 динара, а за употребу намештаја (мебла) 50 динара обашка.

*

Дражесан предео за нервозне же-

не, којима је потребна мирноћа, у непосредној близини парног млина — с идилличним положајем. Уз баштицу је тик добра сеоска гостионица са кугланом за сељаке. Није потребно са собом доносити сат будилник, чије куцање често пута раздражује живце, јер из јутра, у подне и у вече свира машина у фабрици, чије хујање тачно казује време а боље и сигурније врши дужност од будилника — јер никад не слаже. Велика сигурност приватне својине! Може се спавати при отвореним вратима, јер у дворишту једно верно и чуварно псето сву ноћ — лаје. Свако вече концерат чувене капеле шабачких цигана — у кафани преко пута с богатим програмом као „Ево теби лепа Цано“, „Думитра мајка карала“ и нова химна „Поред чаша поред флаша“. Иначе у биртији тик баште дневно ћемане с трумбетом или хармуника свира народне сеоске песме као на пр. „Погледај ме невернице“ — и у по бела дана, а после ручка редовно. Цена све заједно: 500 динара. Не идите дакле у скупе бање где се такса за музику плаћа — кад је код мене можете цабе уживати у свако доба ноћи и дана.

*

Јефтиније него игде! Прилика за јефтино летовање у летњиковцу. Здрав летни стан, управо удешен за једну породицу! Осталих пет одељења су већ издата за пет породица, а места има за шест породица. Изрична употреба баште од 4—7 сати пре подне. За тим долазе осталих пет партаја на ред. Сваки сукоб, трвеће или свађање искључено. Изванредна, светла велика кујна; странка само треба собом да понесе шпорет и посуђе.

*

Само један сат железницом удаљен од Београда, пријатан предео за велико варошане, који воле природу. У сред винограда кућерак без хладолежа ни с које стране. Балсамски ваздух, зачињен ванприродним мирисом који производи чо-пор свиња који се ту на обору хране. У близини до душе нема ништа да се види, али за то п. н. гостима стоји на расположењу неограничене и недогледне даљине. Од велике влаге која је иначе по здравље

врло шкодљива, не треба се бојати, пошто се у целој овој околици не може кап воде добити. Лепе шетње по виноградским брдима све док грожђе не сазре, али ипак без деце и псију или се морају на канал привезани исти водити.

*

На повољно знање! Доле потписана ставља овим до повољног знања п. н. странкама, које су раде да летују на селу, да се незгоде и свађе које се лањске године п. н. београдској госпоштини десиле, ове године неће понављати, пошто је моја тетка Јуца Олајавићева сретним случајем прошле недеље због клевете и јавног насиља на шест месеци осуђена и већ ухапшена. Мир њеним устима!

С одличним поштовањем
Атаназија Мутибарићка.

*

За брачни пар без деце издаје се летни стан у летниковцу, који је само за две странке удешен. Пријатан комшилук, у колико прва партаја, која се већ уселила има деветоро живе деце, с којима ће се зацело госпођа без деце моћи забављати и играти. Доказ да је предео здрав већ и то је, да је од петоро деце, које су са магаређијим кашњем дошли — једно скоро промукло.

*

Има предела, где гостима који су дошли да летују и уживају у природи — сметају комарци. Ми смо овде сасвим без комараца. Један стан, врло видан, пријатан и тонал (пре је био стаклена башта) може се још добити. Због обзира на штедњу, учтиво се п. н. рефлектујућа странка упозорје, да не мора са собом стенице из вароши доносити, пошто ми истих у обилној количини већ имамо. (Изузимајући ради укрштавања један егземплар, мужика. — да се до боље расе дође, и ако наше стенице важе за добру расу, јер уједају као пси.)

*

У пажњу онима који пате од дебљине. Многи иду у скупопцена страна купатила да им она скину сало, и враћају се редовно из истих дебљи него што су отишли. Међутим јако греше што не дођу у купатило где сам ја гостионичар. Јер у

колико лековито блато извлачи разне болести из човека — у толико више извлачим ја сало из дебелих људи са мојим на далеко чувеним и припознатим кур-костом. Мој кост је кџст! Миаде порције, суфтилан ауфлаг, печење, салата: деликатеса. Све по енглески скувано. Гарантирам и најдебљем човеку на свету, да му се кроз недељу дана, мора трбух за хртењачу прилепити ако је у стању да издржи за време свог бављења у купатилу мој кост — а да не умре од глади. Добра устојана и убалављена вода дневно се фришка на столу сервира, због скидања сала буђелару. Припозната српска кујна за растеривање гостију из купатила. Јела и цене су увек довољно папрене. Свој своме! Сав љубазни

М. Томић.

Још из „Рибарске бање“ познати гостионичар — сада не зна се докле у једном купатилу у Угарској.

*

Да се овако искрени огласи објављују — ааа, част!

Прерадовић.

На игранци.

Он: Јесте ли читали, госпођице, књиге од Ђуре Јакшића и Лазе Костића?

Она: Нисам. Ја читам само књиге од нашег комшије, Пере.

ЦРНОГОРКЕ.

† Мајору Митровићу

(који је по налогу црногорских крволока у сну — подло
убијен од најамника)

Ој зашто ти је то срце
За народ свој јадац, било!
А зашто се није скотски
Код ногу тирана свило —
Међу псећи свѣт!

Ниси могао да слушаш,
Угњетеног народа плач,
И за то ти је крволок —
Зарио у срце мач!
— Нека је проклет!

Црногорац.

Честишке Краљеском Величанству и јубилару.

Телеграми.

Прага, 1. августа 1910.

Quem deus perdere vult, dementat.

Massarik.

Београд, 15. августа 1910.

Дивљу памет а ћуд отровану
Дивљи вепар има а не човјек.

Ј. Цвијић.

Загреб, 15. августа 1910.

Да није Вас и Настића даровао Господ
XX-ом вијеку, не би било занимљивости
цетињске и загребачке парнице.

„Finale“ Настићево прије свега В. кр.
В. заслуга је, и Вашег кр. Вел. је — finale.

За загребачке „велеиздајнике“

Dr. Н. Нинковић.

Београд, 15. августа 1910.

Поздрав свом тасту краљ Петар шаље,
И жели, да си од њега — што даје!

Пашић.

Нови Сад — Wien.

У корист си своју хтео,
Да с' пресује српска преса,
А знаће те твоја кеса,
Свега т' хвали —

„Браник“, „Press“-а.

Поздрави и честитке
које су стигле „слављенику“

а нису могле да уђу у „Гласу Црногорца“ него су од Марко-
нија уступљене преко телефона без жица — „Стармладом“.

Са престола крвавога
Прослави педесет љета,
Проклетство ти шаљу жртве
Што их сирати ти са света.

† Мајор Митровић.

*

Од вапаја, што их шаље
Нејач, књаже, жртва твоји'
Не угуши твоје славље
Ни гмизавца славопоји.
Поубијаних родитеља црногорека сирочад.

*

Слави, слави, прни књаже,
(Сваког слави дело своје),
Плач и јаук, гроб до гроба:
То је право славље твоје!

Колашинци.

*

У тамнице, књаже, твоје
Сад јунаке рода крију,
И милост им цела твоја:
Јакрени им срч већ пију.

Становници „Јусоваче“.

*

Где се српска песма вила
Чује с урлик горских лава,
Ту их твоја обест свила,
„Уставно“ им ропство дава.

Американски Срби.

*

Створио си дивну слику,
Српства цела, див јунака,
И прослави Црну Гору,
Краљевину — густог мрака.

Црногорека омладина.

ЕПИГРАМ.

Поздрав „Ковој“ Тамановићевој влади.

(Прича о Господару и пудлицы.)

Много псето с влада људски
Колко их је, незнам рећи;
Ал тек више има људи
Што с владају псећи!

Клубаш.

Из књажеве канцеларије.

— Вести послате аутомобилом до Котора, а оданде као де пешке. —

Министар Тамановић: Ваше краљевско височанство, др. Полит је написао већ сто двадесет и четврти чланак „на Цетиње!“ — и „о Цетињу“ а ваше краљевско височанство никако да се сети ордена или чега...

Краљ: То је све тако, мој Тамановићу, само је он у та сто двадесет и четир чланка више хвалио себе него мене! — Требао би дакле још он мени да да орден.

*

Министар Тамановић: И наш дворски новинар Турчин (Ђурчин) из Београда очекује орден...

Краљ: Не може бити?

Министар Тамановић: ???

Краљ: И паре и орден, то не иде. У осталом подајте му орден, ако хоће да врати паре што је досад примио.

Министар Тамановић: То би био скуп орден...

Краљ: Јел те? За то му и не дам, што је скуп.

*

Министар Тамановић: Ту је Штајнхарт у предсобљу. И он очекује штогађ...

Краљ: Подајте му орден Св. Данила!

Министар Тамановић: (поклони се до црне земљице, пољуби краља Николу у њон од чизме и излази у предсобље Штајнхарту.)

*

Министар Тамановић: (вади орден из цепа на чакширама и прилази Штајнхарту): Његово величанство краљ Никола, ценећи ваше заслуге што сте га упознали с Настићем, решило је да вас приликом ове ретке свечаности, свога јубилеума, одликује орденом Св. Данила. (Пружа му орден — и хоће да му на груди прикачи).

Штајнхарт: Каква орден светока „Daniel“ — дајте ви мене паре, — а ево вама овај шмарн (хитне орден Тамановићу на нос. Дересе): Орден Св. Перпера ми дајте!

Министар Тамановић: (Враћа се краљу): Е. ви сте прави Чивутин.

Пљесник арамбаша.

(Из Црне Горе — „уставне“.)

Боже мили чуда великога,
Подигла се једна чета мала
Чета мала, ма је одабрана
По избору људи од поштења,
Сваког ћу ти по имену казат
Па ћеш виђет побратиме драги
Каки људи служе Господара,
Оках рећи краља Господара,
Ђе га служе и од зла га бране.
Арамбаша ове чете мале
То је Миђун.*) пљесник и књижевник
Мјесто метле држи перо оштро
И са њиме Миђун пљесме поје
Што је некад у земању било,
Али ниђе соко не спомиње
Очевих му двајест пет тољага,
Које поје јуначки добио
Те од тога дође до овога.
Собом Миђун води два четника
Ко је ћу ти по имену казат
Прво соко Чејовићу Мило
Више пута шибљикан је био
Више пута аису походио,
Друго ти је њему вјерна слуга
Почек Митар са Цетиња равна
Штампар беше и добро слушаше
Али поче по мало да краде
Зато су га оћерали људи

*) Миђун Павићевић, двореки краљ црн. пљесник и књижевник, раније метлар; спада у коло најмљенијех етихоклепаца: Новице Николића, Орлинекога, воденог песника Живка Драговића и тд. Сва уредништва српски и хрв. листова и часописа напунила су корпе са његовим рукописанијем, сочињеним у стиху.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ама онда кад људи владаху
 А не сада четника дружина.
 Ова чета са Цетиња пође
 У котору па на ручак дође
 Ђе је чета доста браће нашла
 Своје браће као што су сами.
 Лијено браћа браћу угостише
 Дочекаше и за пут сиремише
 Казаше им клавце и богазе
 Ђе ће путем окупљати друштво
 И тражити Србе витезове
 Која шећу европске државе
 Не вуку се да их пљују људи
 Него траже свог народа право
 Као што ће извојеват правду
 Или сваки изгубити главу.
 Пјесник Мићун чету окупио
 Па са њоме пут Новога дође,
 У Нови се мало задржао
 Наоколо испита за људе,
 Ђе којег од дружине туна
 Ал' је њему лоша среќа била
 Не мога се извјестити за људе;
 Сад да видиш побратиме драги
 Кад Новљани чуше за Мићуна
 Они красно дочекаше чојка
 Са звиждањем и са мућковима
 Омазаше од главе до пете.
 Метлар Мићун расрди се млади
 Па он свитом пут Гружа окрену
 У поћеру поган, за људима.
 Ал' се тамо не смје појавити
 Јер су људи Срби дубровчани
 Па шијуне не трпе никако.
 Еј; кад Мићун јаде ове виђе
 Од јада га забољела глава
 А од главе увати грозница;
 Па са четом пут Будве окрену
 Ђе су људи ситани погани.
 Виђе Мићун ће је погинуо
 Па он с четом пут Спича се пађе
 Кад ескадра дође талијанска,
 Да обиђе све границе редом
 Да му не би ко убио књаза
 Јер је дошо на поздрав ескафи.

— — — — —
 Куку тебе Црна Горо моја
 Кад оваки служе ти владаре
 И чувају од Црногораца . . .
 Грехота је море, Господаре,
 Да погани соколове гњаве,
 Хрђаво је за твоје потомке

А ти знаћеш како је најбоље
 У нељуди људи бити неће.

У Ерцег Новоме 20. маја 1910.
 Један млад Црногорац.

Мамелуци у зетском дому.

— Књажев парламент. —

(Невјероватне али ипак истините слике из Црне
 [и пре црне] Горе).

Догађај је из двадесетого вијека по-
 слије Христа. Многи неће вјеровати. Ра-
 дије ће се у мислима пренијети у Рим за
 вријеме Нерона и тамо ће пренијети по-
 зорницу крвавијех слика, а Николу Мир-
 кова-Његоша гледаће својим рођеним очима,
 како је све особине свога духовнога учи-
 теља добро изучио и савладао потпуно.

И залуд су увјеравања сиротиње ого-
 љеле црногорске, са промуклијем гласом,
 која се обраћају и долазе до уши невјер-
 нијех Тома: Није ово Рим Неронов, него
 Цетиње Господарево. Не вјерујте нашим
 уздисајима и јауцама. Пружите прсте,
 опишите ребра и крв нашијех родитеља.
 Зар не видите порушене домове у којима
 смо се родили!? Зар не спазисте гробове
 устријељених нашијех очева!? Зар нијесте
 чули звуку окова из мрачнијех подземних
 хапсана? Зар не осјетисте чежњу прогна-
 нијех синова!?

Благо вама кад не осјећате. Блажени
 који не вјерују!..

*

Било је у скорој прошлости, године од
 рођења Христова хиљаду девет стотина
 седме, а Господаревог пљачкања или вла-
 дања, четрдесет осме.

Демократска струја почела је хватати
 коријен у народу. У скупштини сједјели
 су људи, које је изабрало народно повје-
 рење, а били су у надмоћној већини...

Изгледало је, да зраци слободе каве, да
 попрскају Црну Гору не као Нерон крв-
 љу, него слободом.

Депутације су уза све то морале и
 даље да по заповјести и наредби „изјав-
 љују вјерност!“ Нешто је тиштало цетињ-
 ске крволије, а између њих Господар са
 војском отео од клубаша (народне странке)
 лист у Подгорици „С. Мисао“. Програм

*

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

листу је поставио, да исује своје поданике, и да хвали оданост депутација, које су долазиле да му изјаве вјерност, а по наредби, коју је он издао.

И Црна Гора поче да живи срећнијим животом — депутација. Господар је просипао паре частећи „изјавиоце“ вјерности. Његов лист писао је на пр.: „Особито је Господар обратио своју високу пажњу депутатима из љешкопољске и зетске капетаније, јер се показала једнодушност. Њих близу 400 — благоизволео је позвати на ручак, који им је дао у гостијоници Станића у Подгорици.“

И тако даље..

Кроз цијелу земљу књаз је путовао, примао депутације, пред скуповима најпогрднијим изразима провао народну странку, изразима које нећете чути ни од пријатеља Му талијанскијех факина..

Поименично је спомињао бирачима, кога хоће за посланика, кога неће..

Вали слободе почели су се изливати преко кршева црногорскијех, опијајући у жасом свијет XX. вијека.

Нарочито је постао значајан Зетски Дом, зграда у којој су перјаници одигравали Господарева „невеселе“ и кроз много руку пропуштене пјесничке умотворе „највећег пјесника..“ (управо бјесника.)

Уставно доба обогатило је црногорску умјетност, сатиричним улогама, које је „пјесник“ и неколико његова чанколиза маскирао и давао им одломке које ће глумити..

Актери (глумци) ове још нечувене институције играли су са великом љубављу, складно и на потпуно задовољство и своје и управљача (редитеља), одређене им улоге..

Ови књажеви јарци, добили су име — „народни“ посланици, да буде и име смијешније, како би се виша пажња обратила љубитеља шале и трагикомедије..

Особина ове установе, шаљивог позоришта и глумаца јесте, да сви играју једнообразно. Сукоба нема. Књаз хоће нешто. То је прије закле, но је ико чак и савјетовао. Чим је нешто зажелио, то се саопштава мамелуцима, глумцима или „народнијем“ посланицима и они једногласно, без и једнога одвојенога гласа изгласају.. И боже опрости, какав грешни европски

парламентарац, не било му души тешко, помислио би да је ово слика из центра парламентарнога кад чује, да Црна Гора има једну малу књижицу, којој је Господар дао име „Устав“ и једну собу у којој се одржавају преставе трагичне или комичне, било играће каквога стихованог написа или нестихованог, гдје изигравају тзв. „народни“ посланици, нарочита врста глумаца, који су свршили Господареву школу подлачког и ропског удварања и богаљастог богорађења. И ето то су јединствени глумци, које немају нити се могу похвалити с њима не само народи Европе, него и осталијех дијелова свијета.

Они се обично регрутују из књажевљих перјаника; Сачувајте сузе у очима, немојте бити жалостивни, па да дознате и како: —

Има двије листе, једна је књажева, а друга протукандидата. Капетан и жандари питају гласача: Је ли за (нпр.) Лаза или за књаза? Залуд се сиромас гласач преврља и хоће да извуче. Он вели отприлике: Ја сам за књаза, а гласаћу за Лаза, али га глас власти у име „Устава“ увјерава, да не може и за једнога и за другога, и ако га је ујела гуја па је рекао: Гласам за Лаза — већ самим тијем уведен је у тевтер невјернијех дому Петровића, издајника поганских синова и антидинастичара.

Пошто су се напуниле тамнице издајника и бомбаша, опет је лозинка изборне борбе остала иста: Јеси ли за Лаза или за књаза? — И ко није гласао на ово прво гласање, могао је доћи на биралиште да спусти куглицу у једину, истинску кутију књажеву, јер друге протукандидатске није ни било.

И остадохе куглице на долини.. А ако је која залутала у кутију, то је значило Господарева листа је једногласно побједила и да је именованом перјанику од Господара подијељена за вјерност титула — „народни“ посланик. И овако изабрани типови скупљају се данас у зетски дом, а њихове глумачке пробе зову се европскијем именом „сједнице,“ или нашки речено књажев парламент.

И ти народни посланици, перјаници, мамелуци, позвани су да дођу пред прославу на Цетиње.

Позвао их је Н(ерон) I. да му натакву крвљу упрскану и од народа опљачкану златну круну на — славољубиву главу.

А они ће једногласно ујавити у Зетски Дом, изгласаће наредбу свога Господара и арлукнуће као и остала стока у кршевима; краљ им је дао да се налочу жестока пића, с ријечима: Ја перем руке о крв стријељанијех, убијенијех, трованијех Црногораца..

А „народни“ посланици без мозга и душе урлаће: Крв њихова на нас и нашу децу...

Црва Гора и даље је остала у мраку, само се зове краљевина; Никола Нерон ће и даље исти остати, у страху, само се сад зове краљ... т. ј. „господар краљ.“ —

Пред очима ће му излазити бомбе у величини краљевске титуле, а затрешће се на глас писке сирочади, чије је хранитеље утаманио...

И неће се моћи опрати млазеви крви, који су га ошинули по челу.

Анали послје стотине година причаће о чуду из двадесетого вијека из Црне Горе.

Почетак ће гласити: „Ни мањег краљевства ни већег тиранина... Окружили су га крвавом круном његови мамелуци љета од рођења Христова хиљаду девет стотина десете, уз буру поздрава:

Живио најуставнији краљ...“

А свршетак:

„Разрушени су зидови Јусоваче живе гробнице поштења... угушило се сјеме у крви освете...“

— — — — —
— — — — —“

Са цетињске прославе.

— Разговор о уставним приликама. —

Гост: Вала, код нас, ако министар неће да врши краљеву вољу краљ њему одмах подвикне: „Марш напоље“.

Црногорац: Богме код нас наш Књаз, да га бог поживи, никада неће својим министрима, ма како га неслушали, подвикнути „марш на поље“, него на против „марш унутра!“

МОДЕРНА ЖЕНА.

Млада жена: (Опремљена за „жур“, преврће још књигу „Кувар“).

Пријатељица: Шта сад још преврћеш у тој књизи?

Млада жена: Хоћу сутра да перем веш, а не могу да нађем како се кува.

Куфер са зембиљем.

— Бујрум, дај мало безбеди да прособетимо и да промузбетимо, да видимо, шта има жалоснога и шта нема шаљивога под овим нашим од самога швапског Бога, што рекао швапски цар Виљем, анектираним, босанско херцеговачким небом. — Да сведемо есаб, шта се све за ово неколико хефта дана, и какви све угуреуслуци, и суви зулуми, збили, те да развијетлимо вала безбеди, ову прдекторско куферашку најновију смутанцију са дизњем кукке и мотике у Добоју! Не мирише ли вам то на удурисан учкур ахмедијски и куферашко прдектерски марифетлук, — не би ли са отказивањем и недавањем хака беговима и агама лакше могли доћи нашијем кметовима хака — још прије но што се скупштина на јесен састане? Заш Швабо је ђаво. Умије ти се он разним пехливанлунцима и музевирлунцима досјетити — кад гођ треба доброга бошњакена, мало натоциљати и „крв му пуштати, да не бијесни...“ Бора ми ће ти бити таман тако. Оно ако и овако „анектирано благостање“ потраје још који вакат — остаћемо чин-чиплак, тан таслак, голи и боси бр'те ко они богом нагарављени арапи, који живе у пијеску по афричким пустарама, гђе гологузи народ бар не треба да решава аграрно питање, него колко који дунума земље зафати и обрађива толко му је његово и божије.

Нити ту има ајнекомештајера, нити бегова ви ага — да ћерају суве зулуме нити другијех намета и кијамета него све ти је то слободно... и ма да је дивље, зна шта је право и Богу драго, и ако никада није читало Салиха Кливце „Бошњак“ и „братски“ лист „Мусават.“ Да је који из Африке од њих дошао у Добој и видео оних 2000 робова, што се дигосе да се у XX вијеку опросте јарма... ага и бегова... и добију бар педаљ земље, на којој ће моћи своје изнурене кости сахранити, а он би се три пут кључнуо бамбусовачом по голој гузици и рекао „о хвалим те Брамо, што живим у слободној уставној Африци и вијесам урођеник тужне неодговорне култур трегерски просвјетене Босне!“ И онда кад би још све друге чавкунлуке дознао, а он би викнуо „ристјант госпођо културтрегерка — бестрага ти куфер“, — и виднуо би весео својој кући све ногом се лупајући у голу гузицу. А после би халалио браму и упалио му какво цело брдо земљаног воска, на пр. церезина, за то што је тако сретан да га мајка није у Босни о земљу шопила. Ја, шта би тек рекао кад би дознао да их равнијех 800-000 у овој сретној земљи има — који не могу да на кулече и агама и беговима и кијамет куферашима.

Један босанац ми пише: Славе ти, стрпај у твој куфер нашега хаца Ерентала, заједно с његовим најновијим „Дрангом на остен“ — или пезење између Турске и Румуније. Шта ли му на то еглишеш?

Е ту већ вијесам знао шта би одговорио на

брзу руку, него отворих зембиљ књигу покојног Џумбушције, као оно књигу индијелу, да видимо шта нам она каже. И тамо најбох на 83 страни друге књиге ово прорицање рахметили Џумбус ефендије:

„Аустроугарски министар спољних послова Ерентал — посто је велики шаљивчина. У своме прошлом експозеу пародирао једну пјесму Књаза Николе, и та њемачка пародија почиње се ријечима:

„Онам', онамо, да виђу Солун...“ Како видите пјесма врло шаљива.

Еле, неесе, како му не драго, изиђе сад нешто на бејан. Још одавно, откако је основан босанско херцеговачки музеј, наши кулоси почели су истраживати старине, баје, лепирове, тиде, и травке, и најдраже им бијаше мувати се и истраживати по Арнаутлуку и око Новог Пазара. Једним су оком тражили баје и лепирове, а другим су оком крадом гледали како стоји брдо, ђе је која речица и извор, да се њима нађе на невољи. Ако по времену затреба. Никад не ваља за једну земљу, кад по њој комшије много истражују баје и травке, јер ево и сад од новопазарских баја, изиђе на новопазарску жељезницу. Ова нова жељезница се прољетос премјерати, и имала би бити готова, ако да Бог и Арнаути, за три године!

И тако ће скоро на тужном Косову Пољу одјекнути звиждук швабине машине и глас: — Косово, ајн минут, еђ перц! — Абфарт трарара!!!

То не значи додуше окупацију оних крајева у политичком смислу, али значи да жељезницом у оне крајева долази Култура Аустријанка — да долази прва куферашница.

Из онога првога воза који прозвизди кроз Нови Пазар и избије на Косово, изићи ће представнице културе и цивилизације Леополд Хофбауер и његова супруга Франци. Хер Леополд ће отворити бирцауз „Zum Kralović Marko“ и бештеловаће из Мађарске девет келнерица, на то ће му доћи девет нових Југовића и залумоваће се.

Супруга хер Леополда, госпоја Францика, етаблира ће се као прва косовска модистица продавачица женских шешира. Свој ће рад отпочети овако: Ухватиће патка на води Ситници, па ће га издињетати и појести, а од репних перушки направити шешире најновије моде. Уз то ће још госпоја Францика отворити Wiener Mode-Salon и дамен шнајдерај. Сад ће да навали муштерија.

Прва ће доћи брајла Косовка дјевојка. Пораниће прије зоре и бијела дана у „шефт“ и шнајдерај госпоје Францике. Разгледаће по дућану шешире и купиће онај, с перушкама од патка са воде Ситнице. Онда ће дати кројити шос нилгрин сатена са бортнама и пепита блузу, циговану са воланима. За тим ће у суботу у очи нећеље скинути са себе дивно српско оди-

јело, а у неђељу прије јарког сунца обући ће се ала-франга, па ће се овда

„Пошетати по Косову млада
И ловити по корзу јунаке!“

Само ако баћушка не подвикне цурук! —
суз куфер! Све ће тако бити.

— Циц!..

Где станује правда и истина.

Међ' немим, старим зидинама,
Усамљен са душом сетном,
Кад вече тамни превлачи вео,
Размишљам: Тамо природа буја,
Иза зидина, слободно, смело
У зеленилу тице певуше,
Срце ми косне песама звук,
Па плачем, нежни осећаји
Стегнута срца залише груд.
Ах, зашто, млади робујем век?
Где закон стеже жеље и мисли
И заклиње ме грешна, немоћна,
Против закона здраве природе,
Да грешим, лажем, људма и Богу...
Ил' не!... Ја нисам овде једини.
Греши и лаже широм цео свет,
Да у гадној борби за живот
Потребни телу загрize хлеб.
Још искрене су моје молитве
И вера моја тврди челик је.
Где, па дивно је небо звездано,
Тамо царује правда, истина;
А наше душе тамо чека суд.
Заман ми душу обузела сета
Међ зидинама; нигде боље није,
Док народ ређан у сто табора,
У подлој мржњи братску тражи крв.
— Дахни, о Боже, дахом љубави,
Божански, свети даха твога плам,
Стопиће студ што нам срца леди,
Да једном кликне сретан овај свет,
Сва деца твоја; — ил силним гњевом
Сатри, о Боже, цео људски род...
Црни голуб.

Београдске читалице.

— пред закон о штампи. —

— Каква је разлика између лудовог листа
и „Серенисимус“ листа?

— Их, и то ми је питање. Па никаква И
једним и другим се хране — бубе!

Комарци.

У Бечу један брат Србин покреће српске новине на немачком језику. — Како су то Швабе допустиле, и шта ће рећи бечки Чивути, што осим њих когод новине покреће?

Читамо у мађарским новинама радосну вест, како је у Кикинди српска школа, коју је Србин Рацковић закладом основао — подржављена. — Ми у тој ствари још нисмо чули српски глас и ако у Кикинди постоје и Срби и „Српски Глас“.

Из Србије опет јављају, да је осим других шпијуна ухваћен и један аустријски војни голуб писмоноша. — Де, биће да Аустрија има и више „голубова“ писмоноша.

Београдски листови јављају, да је српска влада уложила енергичан протест, због насилног заузећа једне српске аде на Дрини. — Богме право је, да се ва српској ади Шваби немачки каже: *adie?*

Сад се у словенској штампи много говори, да ли је потребан брз балкански савез или није. О, људи, што разбијате бадава главу. Питајте Турску — она ће вам „најискреније“ казати.

Авијатичар Шавес је у прелетању Алпа пао па се убио. — Сам је крив! Зар он није знао ону пословицу: „Ко високо лети, ниско пада!“ — Ако није знао, што се није обратио на Јуста. Он би му можда дао и савет из искуства.

Изборно кретање

и развој сметање.

„Види им се мрет се неће,

Ма јест нешто што их напред креће.“

Еле нешто их напред креће... „Нешто“ са марковог трга и „нешто“ из Осекка... И наравно да уједињено „нешто“ и „нешто“ чине, „велико нешто“ — што рекли проју на сунцу. То „велико нешто“ (или проја на сунцу) не само да ће после избора изненадити уредника „Народних Новина“ и разне Пфајфере, Иблере и Бреснице, него ће чак и Куен зивути од чуда и рећи: „а где — сад!“

За сада смо добили ове извештаје.

Удбина. Бан је овамо автомобилском брзином послао Гашу Девића. Народ га је

одушевљено дочекао уз бурав поздрав: „Гашо Гашо, тужан Гашо, шта ће с тобом Гашо бити?“ — Гаша хтеде посланик бити — ал му смрди избор!

Усљед тога је и он „одмирисао“ из Удбине вратоломилом.

Гомирје. Овде је био народни „љубимац“ председник Слијепчевић са бившим „народним“ заступником Шипушем. Пошто народ није слијеп, то се веда од којекаквих Слијепчевића водити.

Гарешница. Овде је био Полдика Сингер. Кад је говорио о ајзн-бану, народ му је одушевљено клицао: мехет! Траарааа!

Осек. Странци „водећих телића“ је у свима срезовима осигурана — пропаст!

Загреб. Траже се силни магарци за странку мункача. Старији могу гласовати а од млађих ће се скувати паприкаш. Због колере — у место пива — пиће се боза.

Молимо,
да обновите
ПРЕТПЛАТУ
и платите
ДУГ!

Српским посланицима на угарском Сабору.

Сабор је већ отворен,
(Жељо наша пушта)
Отворите „за опште“
И ви своја уста!

Не морате говорит'
Да вам с' народ диви,
Бар толико, нека се
Чује да сте живи.

Глувак.

Помоћ од колере.

Досадише нам онаке вечере. Чим дође немачки господин Вилхелм, одмах му спрема вечеру наш престолонаследник и као прве званице позива домаћин своје најмилије: мене и Куена.

Били смо дакле и недавно.

Послужише нас и воћем. Кад угледах воће суну ми у главу колера и ја муну Куена у ребра, да чујем шта он мисли.

— Избори ће испасти сјајно.

— Какви избори? У Хрватској?

— Разуме се. Томашић ће победити. Ниједан коалиционаш неће ући у сабор.

— Јесте ли мобилизовали већ војску? Зар се војска из Галиције већ кренула?

— Каква војска? Имамо ми друго средство да народна воља дође де слободног израза.

— А то је?

У то устаде гост Вилхелм и пође наздрављати Куену и мени. Расприповедао се човек као да не зна сав свет, колико се волемо.

Говорио је, говорио, док није свршио. Куен ману руком и рекав: батали човече; зна већ и мој Лукач да си ти пријатељ, захвали се у име нас двојице

— Но, ко ће помоћи да победи Томашићева гувернаментална странка.

— Дозволићете да сваки Томашићев кандидат може — при данашњем проширеном изборном праву — имати сигурних двадесет гласова у градовима, а у покрајини гласове бар једног села из сваког среза.

— Силом се може и то створити.

— Силом или милом, то је споредно. Даље допустите да су здравствени обзирни најпречи. Зар није здравље најпрече? Ето, стари војници неће се ни маћи из касарна, а нове нећемо још звати на изобразбу. Војска нам просто не треба.

— Но?

— Из свију села, из свију кућа, где буду изборници спремни да даду своје гласове за коалиционе кандидате, неће се на дан избора смети нико ни маћи из своје собе — из чисто здравствених разлога. Ето, колера ће нам помоћи.

Гост Вилхелм се само насмеја на свог пришу Куена.

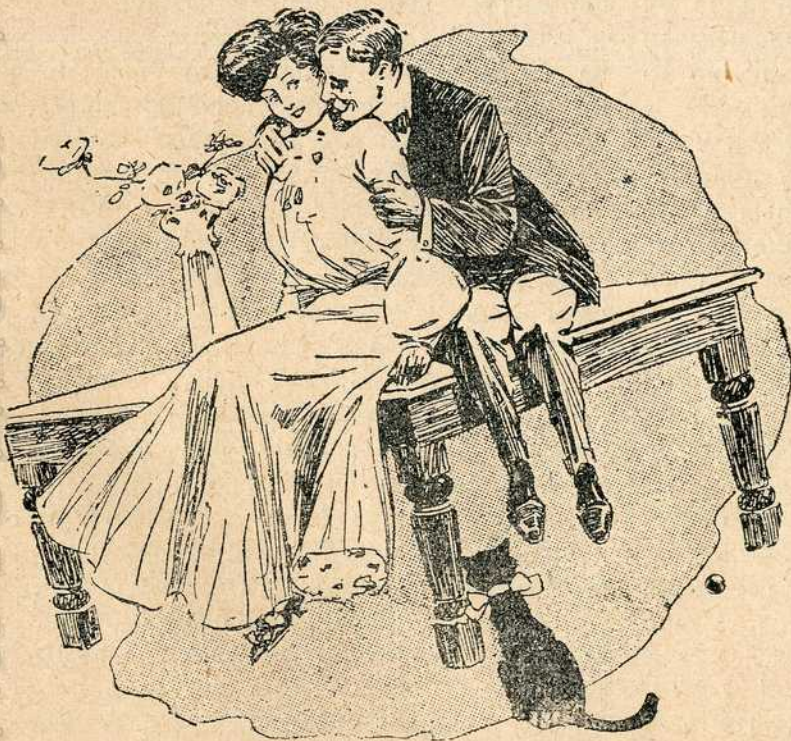

Млада госпа, (нежно супругу који је из канцеларије дошао): Па је си ли и данас који пут на мене помислио, мили мој!?

Муж: Наравно, увек кад год сам хтео да закопчам капут, па нисам на њему нашао ни једно дугме.

Шојезија и проза.

— Ах, лепа госпођице, хоћете ли дозволити да сав пут живота свог заједно с вама проведем?

— Зацело, ако имате доста путна трошка.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗ.

Уредништву нашег листа стигла је на приказ из „Практичне библиотеке“: „Практични Свештеник“, приредио Протојереј Василије Николајевић, парох иришки. II. Свеска. Цена 2 круне. Издање и наклада књижаре Милана Илкића, у Земуну, 1910. г.

Књига је ова неопходно потребна сваком свештенику, јер у њој има многа ушутетва о свештеничкој пракси при разном чинодејствовању свештеника, како има да иста обавља и да се влада по пропису највиших духовних власти, св. писма и других научних догматичних испитивања и расуђивања, као Московског Филарета и т. д. Приређивач је вредно као пчелица покушио из најбољих догматичних дела цитате, које уз постављено питање, популарним леним језиком написано — наводи. Једном речи, златна књига, коју свакоме свештенику најтоплије препоручујемо. Штампана је на финој белој хартији из читких лених нових слова, а увез је тврдо у платненим корицама, према којој изради је цена врло солидна.

Максим Слатки.

Почетак школске године.

Малко смо закаснили, но добар савет добро ће доћи и сада. Велико је прање давно прошло. Давно су изнесене из родитељских кућа кутије и сандуци с чистим рубљем и печеним пилићима. Многа је већ мати започето са сузним очима велико спремање свршила. Да! Школска је година почела!

Колика је то радост за учитеље, ђаке и за народ!

Учитељи једва дочекаше да сабрано и сталожено знање предају млађима. Ђаци, орни и вољни (та почетак је! —) гутају предавања као пчеле туђ мед. Народ опет сав сретан трља руке, што за много година неће оскудевати у господи. —

Сви клубови, све странке и сви не-свршени ђаци увели су ту моду, да по-служе и млађима и старијима својим са-ветом, па нека је дозвољено и нама да се малко по моди владамо.

Когод може нека да своје дете да учи за господина. Истина, говоре баке и старци да је теже радити главом него ли рукама, само ми још нисмо видели да ни она највећа господа, што највише раде главом, дају своју децу у ратаре, па то чисто не верујемо.

Та лепо је бити господин! Увек чист, умивен, обријан, рукавице на рукама, цигара у зуби па полако у звање. Онле грдиш млађе, клањаш се старијима, истресаш се над простим светом и чекаш први да подигнеш месечину. Тако пролази време, па ето и мировине. Зар то није лепо?

Когод може нека да своје дете да учи за господина. Не мора свако учити баш за генерала или министра. Треба народу адвоката, судца, учитеља, попова, бележника и — оврховодитеља, то јест егзекутора. Сви ти лепо живе. Има бележника, који и у најсиромашнијем крају стече за кратко време неколико хиљадица. Стече поштено дакако. Чим има новаца одмах је и родољуб и домољуб и све оно редом, што се данас хвали по новинама. Не мора се дете мучити да сврши све разреде. Доста је и три-четири. А то се може. Има професора, који ће мало прогледати

и погледати за се, па из особитог обзира према вама још једаред питати вашег ђака и уложити особитога труда и велике бриге да ђаче — прође.

Е, која се кола мажу, та не шкрипе.

Ако се и за најслабијег ђака не пађе ни од куда и најмања потпора, нек иде у општинске чиновнике. Тамо се мало вежба и хајд на испит. Лако се испит полагају. Само нек молба мало зашупти или зазвечи, мора испит испасати добро. А онда? Та места мора бити. Народ је добар. Треба му чиновника. Да има госпде још толико, колико их је, још би се нашло, ко ће остати код куће; — не би баш сав народ отишао у Америку.

А шта је тек, кад ђак сврши велике школе?! На школама ужива: пије, пуши, карта се, об дан спава, об ноћ се шета, весели се и — по мало учи. Наједаред ето великог господина. Ху, толики је велики, да не позна ни своју матер. Заслужује на све стране. Новац цури а велики господин троши на клубове, концерте, позоришта, банкете, изборе, манифестације, демонстрације, корпорације, илуминације, измотације и друге гњавације а све због народа; — нек је народу лакше.

Лепо је то: сваки дан спавати до осам, па на шљивовицу, па мало у звање, па на шунку с путером, па на комисију, па на пиво, па на вечеру, па мало дневнице и мало километрине... ето милостивој за нову блузу, а веломожни у кафану на партију до поноћи. Тако се живи.

Народ воле да је господи боље и чим види горчила на прагу добровољно даје и јастук испод главе, само да господа могу уредно живети. Зато у школу децо!

Когод може нека учи за господина, јер господин је човек, који живи као човек.

Господин се сме преварити и — опити, сме се забунити и — мало и туђега пропадљивога блага придићи, сме заборавити — и туђе задржати, да се код њега користоносно множи, сме бити слободан и према другом сполу, та... но... човек је, а уз то и господин. Ето наш доктор.

Што више госпде, тим је народу лакше и боље. Лакше се растаје с кућом, имовином и онда лакше путује. Слободан је, нико га више ни за што не задржава,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

никоме не треба. Саветујемо вам свима: шаљите децу у школу, нек се уче за ситну, крупну, главату и трбушату господу.

Не сме се допустити, да нестане крухоједа (бротфресера: „Лези хлебу да те једем!“) вођа народних! — а за крухостаратеље (бротшафере) ће се већ постарати — изабрани народ, па ма они и не били *госиода* него само *госиодари*.

— *Србине не испуштај гosiодство из руку!* Свако испуштено гosiодство је издајство народно, за то:

— Сви у господу!

Анегдоте о Сентомашким кнежевима.

Бивши општински кнез Н. Д. једном приликом се веселио, те око поноћи са тамбурашима у општинску кафану. Почем је кафана већ затворена била то је кнез морао лупати на врати. Гостионичар се пробуди и запита ко лупа? Кнез одговара: „По божијој милости и по вољи народа Н. Д. општински кнез, отварај!“

Садањи кнез А. М. враћајући се из Новог Сада, где је код тадањег посланичког кандидата ст. бечејског среза Радовановића у депутацији био, уђе у „Spei-sewaggon“, где су остали чланови депутације јели и пили и прилично лармали. На једном повиче кнез на келнера, који се трудио да утиша расположење госте. Знате Ви ко сам ја? — „Извинте, али немам част познавати Вас,“ одговори келнер. — „Ја сам Луегер!“ рече кнез. — „Али молим Вас, Луегер је умро,“ додаде келнер. — „Јест! ал ја сам Сентомашки Луегер,“ заврши кнез

Штраца.

Нова гошћа.

Говоре, пишу и вичу да нам долази у госте — колера. Народ не верује, да се она већ кренула. Но пошто је ове године била летина необично слаба, уз то је још харао усеве миш а наишле и поплаве, народ очекује да ће му колера доћи, чим пукне пролеће. До пролећа ју још држе пријатељи код себе, а онда ће је пустити нек се мало прође. Народ ју чека и већ гледа у Пешту. Оданде ће доћи. Оданде — с берзе!

Абуказемово „Стармалово“ коло.

(пева Стармлади.)

Коло, коло,
Наоколо,
Претплаћујте
Сви около.
Брзовито.
Хитновито.
Брже браћо, амо, амо
Да се скупа рачунамо.
Србијанче, ватро жива
Вако даје, већ не бива.
Рваћане, дуг од лане
Плати, па ћеш бит, без мане.
О Босанче, стара славо
Пошљи новце, — ваљда ј' право.
Ао Еро, тврда веро
За „Anweisung“ узми перо.
Аој Сремче гујо љута,
Дуг иштемо по сто пута!
Црногорче, здраво мали
Стармлади те не похвали.
Мачем бијеш, мачем сечеш —
Ал' „Стармладог“ држат не смеш.
Ој соколе Далматинче
И тебе се ово тиче.
Ој ти красни Дубровчане
Немој наш лист да престане.
Ој Славонче, танави!
Банаћане лагани!
Ко ће да вас накани!?
Ој Бачвани здраво, здраво,
Трећа четврт иде право,
Руком држи братац брата
За буђелар свако нек с вата!
Тај вам братски дајем палог,
Претплаћујте с' на

Стармладог.

Листак.

Овако ми мали, а како тек већи... па највећи.. ?

Оригинални подлистак „Стармладог“. Написао Максим Слатки.

У његовом друштву било нам је не-сносно. Што даље, све нам је теже било, а нико није могао измислити ма какви план да га се опростимо. Ужасно је то! Права је напаст онакав човек. О како смо ми лепо живели, док нам он није дошао! Свему је крива лица, па да ко каже да није. Јест она је, она.

Ја, он и она били смо у ванзванично време нераздруживи. О ручку и вечери са-стајали смо се редовно у другој соби код стола у Ђошку близу прозора многославне гостионице — „чисте“ „љуте“ — к златном прстену.

Па да вас мало упознам с нама.

Ја сам одветнички писар. Марака и бе-лега има у мене увек више него у мог шефа. Од које год странке могу придићи мало предујма, учиним то великодушно, и ако кадгод не „капље,“ знам и писмено позвати ког чичу или коју стриву, да до-несе и у моје руке положи малко трошка, да се „брже ради.“

Примети ли шеф кадгод моју ревност, раста-јемо се мирно без отказа. Иначе сам при-јемљиве нарави и изван звања. Потражићу и примићу и код суда и код грунтовнице, а нанесе ли ме срећа и на какви очевид код каквог безазленог света, знам толико зарачунати своју дангубу, да ми и лица позавиди на уносном звању. То вам могу рећи у кратко о себи, јер знам да ми ви нећете требати; ако ја вама устребама уве-рићете се да доста скромно о себи говорим.

Он се опет бавио политиком. Тако вам је био вешт у тој струци, да никада нисте знали, којој странци припада. Да су избо-ри сваке године ма само два пут, тај би се брзо обогатио. Знао је да ради. На је-зику неуморан, а на примању још неу-морнији. Кад тај почне да хвали коју стр-ику, овда само шуште банке. А кад почне опет да грди коју странку, овда ти награ-ђени само вребају прилику да су само час два с њим на само и — мир, као да си засекао. Да у zgodно време зна и хвалити и грдити, не треба ни да вам споменем, а

да не чека много на онај zgodни час, то зна и наша другарица. Он вели: то је пра-ва политика.

Она опет. Та она.... Писала је на машини. Каква је то зарада? Ми смо се шалили с њом и писмено ју звали госпо-јица под козјим ногама, а усмено смо јој тепали кратко: ни гца, ни гђца, већ — лица. Шта треба више да говорим о њој?

А овај други он. Напаст, права напаст. И изглед му је ужасан. Нити су му увек испеглане чакшире, нити му је крој капу-та по најновијој моди, нити носи заповце као ми и остала господа, нити хоће да пот-пише меницу, нити хоће да кадгод плати чашицу љуте, нити хоће да гостионичара превари у месец дана ма за комад хлеба, нити хоће да се забуне па да обуче туђ капут или бар кишобран да понесе, нити хоће да од мене купи коју поштанску марку или државни белег јевтиније, управо испод цене, нити хоће да њему да какви мали прилог за агитацију због што скоријег и повољнијег решења социјалног питања, ни-ти хоће да њој — дами — купи какви ма и најнезнагњији, златни поклон, — ништа.

— Та колега, будите човек.... дед и ви....

— Молим, то није поштено.

Кадгод опет ја:

— Данас ћемо преварити газду ма за по шнице, — а он тек дочека:

— Ја нећу. То није поштено.

Некад се опет она нашали:

— Сутра ћемо нас двоје на само....

— На само? Не. Шта би свет рекао?

Да.... то није поштено.

Ужасно, кажем. То његово: „није по-штено“ толико нам је досадило, да већ нисмо знали, шта да радимо с тим човеком. Ниједно од нас троје одавна и не мисли на то: је ли шта поштено ил није, ал ка-ко дође непрестано нам приповеда то те то. Маримо ми, хоће ли поштени голи од глади скапавати, ал шта треба он нама да приповеда. Мудровали смо свакојако, како би га се опростили. Он је предлагао да га стрипамо у тамницу, она је предлагала бол-ницу, а и ја сам се почео побојавати да ме још неће заразити тим, шта је пош-тено, а шта није, ал ипак нисам пристао ни на једно, ни на друго.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

На мој предлог изостали смо нас троје од гостијонице, а њега и неплаћене наше рачуне оставили смо газди. Рађено је по мом плану и испало нам је за руком. Прешли смо у другу гостијоницу. Но, овде нам се баш пије свидело. Живимо већ други месец овде, но свесни да овај други месец нећемо завршити овде, а камо ли трећи почети, частимо се господски.

Једно дана већ око пола два частимо се тако разноликим печењем, пијемо, и нешто нам дошло да и певамо, та од — слободна живота нема лепшега, кад се наједаред врата отворише.

— Оставили сте ме, је л' ? Отишли без мене!... То није поштено.

Она се намргоди, он само погледа, а ја се нађох у ситуацији и намигнух на њих двоје.

Пети дан оставили смо рачуне и њега.

Сад нас више не тражи. Она га још кадгод спомене: — „то није поштено.“

Ух, дочекамо нас двојица. Само нам то немојте говорити.

А, мене нећете оставити, брже ће она.

Једнаки смо, па смо за то заједно. А има нас још таквих, само се не састајемо. Има, има....

БОЖИЋЊЕ ПРАСЕ.

Шалива игра у 1 чину. Писац ће се на крају — казати.

(Наставак.)

Јанко. (Држи га за суманута.) Баш и сам сам хтео.

Вуле. Е кад си хтео, а ти гледај па кидај, заш ако те доватим за пеш па те фрљим наз басамке здравља ми, ћеш поломити и руке и ноге.

Јанко. Прво ми реците —

Вуле. На поље, рекао сам.

Јанко. За разлог.

Вуле. Е ево ти разлог. (Ухвати га за кроги, турне га напоље и за њим фрља главицу купуса.) Напоље, брее! Ево ти и ваш купус, тај нек твој татко о божићу у црну кафу умаче. (За њим.) Но овај се лепо провео. Запамти ће кад је био полаженик.

ПОЈАВА IX.

Кајка (улази на средња врата. За се.) Послала сам амалина по прасе, нека га набави ма где. Дала сам му мој уштеђени новац. (Прилази оцу.) Тата каква је то ларма била мало час овде?

Вуле. Ха, баш добро. Јели познајеш ли ти неког Јанка?

Кајка. Јели Јанка Јефремовића? Кафецијиног сина, код седам лафа.

Вуле. Да, да, о тој зверки је реч.

Кајка. (Стидљиво.) Па, познајем га.

Вуле. Познајеш га. Ама како га познајеш? Дали овако ко наприлику из виђења.

Кајка. (Исто као горе.) Да, како се узме.

Вуле. А кажи ти мени знаш ти шта је то љубав?

Кајка. Знаш.

Вуле. Како? па он зна, ти знаш, а ја ништа не знам.

Кајка. (За се.) Сигурно је био да ме проси. (На глас) Ваљда га тек нисте одбили.

Вуле. Не, нисам. Само сам га мало бацио низ басамке.

Кајка. Како, мог Јанка? (Бризне у плач.) Ох, ала сам несретна, ала сам несретна.

Вуле. Чувај да ти ја не потражим срећу Јеси ли ти питала мене за дозволу дали се ти смеш у њега заопати?

Кајка. Знаш да сте га и Ви прехвалили.

Вуле. Да али онда није сметало то прасе-ћије питање.

Кајка. Ако се не удам за Јанка, ја ћу себи одузети живот. Обесићу се.

Вуле. Зашто да се обесиш? Боље се обеси другом о врат.

Кајка. Мени се други не допада.

Вуле. Како, зар ја да се пријатељим с' лопови који и на божић краду. Јок ја. И ти то нећеш хтети. Јели?

Кајка. Хоћу! Или за њега ил' у Саву. (Одлази.)

Вуле. (За њом.) Де, де, незацепљуј се. (Сам.) У Саву не може смрзнута је. Баш јуче је стала. А док се Сава открави, открави ће се и њена љубав. (Пауза.) Их пуће ми глава. За ово може се рећи да је прави роман. Да когод учеван ово све узме у перо и тури у новине, на пр. „Мали Журнал,“ то је онако популаран лист, — па да пуца моја брука. Просто да ту целу ствар назове на пр. овако: „Љубав и прасе.“ — а може се назвати и „Купус и љубав“ или чак „Прасе, главица купуса, развод брака — и — мотка.“ Мани, брука, брука. Жена хоће да ме остави, њи хоће да се удави, оном сам може бити ноге поломио, а његовом оцу сам поручио да је лопов. Сад нека ме један тужи због телесне увреде, а овај други због увреде части, па мож да ми се још и „апс узвати.“ Леп сам Божић дочекао. И то ми све направи она несрећа. Нека без бели хоћемо се вала искусурати. Све, све, ама како данас, да проведем божић без печенке. Та данас и они у циганску малу, лижу прсте од прасетине. Ако људи немају паре, а они се помогну, макну где год прасе или ћурана, све једно, тек им се о божићу наша печенка у кући, па је ли право да ја Вуле Јанаћков проведем божић без печенке?! Јок вала, не бива, нисам ни ја ваљда рабација. (Идлази на средње врата и виче.) Јевреме, Ми-

ћуне, Мићуне! . . (Чује се с поља наставак говора): Где си ти, бре?!

ПОЈАВА. Х.

Цаја и Кајка, а за тим Мићун.

Цаја (улази). Пожури само. Ево ти банка. За час обиграј сву Палилулу, — само без прасета се кући не враћај. Отиди и до Росулека, кобасичара. Па онда нази, да газда Вуле не види, кад га донесеш. — Јеси ли разумео?

Мићун. Ја. Вала газдарице ја не био Мићун, који сам, ако га за сат не створим. (За се) Макар га морао где год придићи.

Цаја. Пожури, пожури.

Мићун. Ето, мене о час. (За се). — Е нећеш Швабо данас омрсити брк печеницом! (Одлази).

(Наставиће се.)

† Жалост у радикалној странци!

У Новом Саду је умрѐо цигански кнез Шандор Фан. Своју буду (ћулу) оставио је Живку Јасику, радикаском прваку. На погребу је велики крет носио Јаша, а мали Константин Брэдваровић, разуме се у познатим црним панталонама. Надгробно слово је држао познати „гелегенхајтс“ говорник и словослов Др. Лазица Бајић. Он је у говору истакао како је радикална странка у покојнику изгубила много: један глас у црквеној општини!

Из нијетета према покојнику, тог дана није у „Застави“ никде споменуто име циганин. Чак ни при спомињању имена Светозара Прибићевића.

После погребна се радикали и цигани на даћи потукли око масних лонаца.

УПРАЖЊЕНО МЕСТО.

Услед смрти чергашког циганског кнеза Шандора Фана, наступила је забуна у циганском царству. Једни су за то да се прогласи република, а неки за то да се на упражњеном месту изабере за кнеза познати циганин Константин Брэдваровић.

Орган свију Цигана: „Радикална Реч“ — још није у тој ствари своје мњење рекла.

Цетињско „позориште.“

У цетињском позоришту је као и у животу. Један те исти глумац игра данас разбојника — сутра добротвора.

Револуција у Португалској.

„Живот је — заиста — тако удешен, — као што Максим (Горки, не наш Слатки) каже — или све узми или све остави!“ И таман човек науми да све узме — дође неки ђаво, и мора баш све да остави, (што рекли Сервијаци и гађе,) па да бега ако је рад да бар собом главу понесе. Заш човек без главе, па ма он и краљ био не вреди му ништа. Зато пословица главу сажалевајући и вели мудро: „тешко ногама под лудом главом“, и ако у ствари баш ноге носе главу.

Сад како је да је, главно је код главе, да је глава, па била ћелава или не, не Свети Петар, него нико је за што друго несме гледати, докле год она ванприродно не замирише као оно глава у рибе. Јер чим једанпут свет п чне да зуцка да с главе риба мирише — онда је боље и неимати главу.

Но ипак мора се одати признање и ногама, које т. зв. луду главу носе. Ето на пр. шта би вредила португалском краљу и паметна глава, коју био већ изгубио — да му није ногу било? Зар би се ко други, осим његових ногу, сетио његове главе да је изнесе, да не разбија тошовску ћулад.

Бадава ипак је лепо то бити краљ. Па још португалски. Имаш новаца колико нећеш а узимаш колико год хоћеш. Даш народу „устав“ од хартије, а у џепу стиснеш шипак. Дајеш им сваку слободу — а организујеш — црну чету језуита, која сваку слободу у главу убија. Имаш силну војску да те брани од спољашњег непријатеља — и не кошта те ништа, па против још њиховом платом разне скупоцене глумице издржаваш.

И таман кад ти са клерикалцима удешиш, да је народу само добро, а теби како било... нађе се неки ђаво па ти помрси рачуне, што рекли Немци, превуче штрих преко рачуна — и онда мораш на креду да живиш!

Па зар онда није живот варљив? Зар није онда боље и не бити краљ у дагашњем непросвећеном ХХ. веку.

Ето и књаз Никола се већ каје што

се закрајо, ма да он није у Португалској краљ.

Пре каже као књаз сањао је само лефоре и јататане његовог телохранитеља, а од како је наумио био да се закраји... све сања бомбе... крупне као бундева...

Не, не, у данашње време боље је бити и вођа републиканаца него краљ. Мањи је положај ал човек је сигурнији!

Сан краља Николе.

Гошподар краљ: Ђецо моја, ала сам ви ружан сан уснија, да не море бити поганији.

Данило и Мирко: Говори, да ну?

Гошподар краљ: Сањао сам, да сам краљ —.

Данило и Мирко: А, да ну?

Гошподар краљ: португалски!!

Данило и Мирко: Јеш' погана сна!

Нова пртугалска химна.

Вода може бит' без рибе,
Ал не риба и без воде;
Народ може бит' без краља
Ал не и краљ без народа.

Супило(по)вштина.

Главни „јунак“ Фридриховог процеса Супило износи како је он одбио најласкавије понуде, противника наше народне слободе, као и друге пропозиције, које су му дошле након Фридриховог процеса!

А да би овај неверни свет уверио и Хлумецког у лаж утерао, да он никада никакве понуде није нити примио нити окусио, дневно пише километричне чланке и наводи како у интересу народне лепе слободе и још лепше идеје јединства Срба и Хрвата, баш саме најнародније „Народне Новине“ и лист највећег живућег Хрвата Франка „Нраватско Ргаво“, као и водећих родољуба „Народна Обрана“, Пфајферова чиста вода „Драва“ дневно исте чланке прештампавају. А тек Франку, Иблеру и Пфајферу се не може порећи да нису највећи поборници народне слободе и јединства! А наша лепа пословица вели: „С ким си онаки си!
Коментар.

Из „Наше комедије“.

Као нахкуру, препоручује свима онима, који пате од срца Бузијашко купатило, као најбоље. Лековитост истога најбоље је на себи опробао садањи управитељ срп. нар. позоришта „господин Пера.“

Посљедице исте употребе, тек се после 9 месеци појављују. 3.

„Споразум са Србима“.

Сваке похвале вредни „коалиционашки“ бан Тошашаћ се вредно дао на посао око стварања споразума са Србима, ради којег потребног споразума је Србима омиљену личност С. Аравицког послао у Кореницу, као посланичког кандидата.

Коренички Срби ће се постарати да се он са избора поврати као победоносни САРАНИЦКИ

Заборавили на колеру.

У Осеку још једнако бесни колера, а како су осечке новине „Die Frau“ и „Народна Оправа“ пуне о бановој новој славонској странци, то су осечачи са новом странком заборавили па колеру.

Румунска политика.

Румуни су некад вешто,
Узмицали мамцу, —
Па су рекли:
Ниш ку Турку ниш ку Њамцу.

А данас су упецани,
На „маснијем“ мамцу, —
Па сад веле:

Ши ку Турку ши ку Њамцу.

„Најновија“ српска пословица:
— Нит у тикви суда, нит у Влаху друга!

Одговори уредништва.

Г. Л. Ст. у Стапару. Изненађени сте да смо тако напали књаза Николу. А зар вас није изненадило оно зликовачко и најподлије убиство мајора Митровића, кад је био већ на слободи, изван домаћаја државе, у којој се грађани као дивљач убија, трује и тамани? Је сте ли у Нероновој историји читали тако ниска и подла убијства? Убити човека ножем у сну! Зар не осећате колико неваљалства и подлости у оној тиранској влади има, која као крволочна зверка за пљеном који јој је измакао јури, док пљен не растргне. Но, на вашу утеху јављамо вам да због нашег писања о књазу свега смо само два словом два претплатника изгубили. И то овд. штедионица звана „пиксла“, која је на предлог управних чланова браће Ђирића адвоката и неког апотекара Максимовића отказала претплату, због књаза, — а даље и сами Ђирићи, отказаше претплату. А то је богме и право. Књажеви „изасланици“ кад у Нови Сад дођу — обично су њихови гости. Хоће ли пиксла за то добити назив „дворска“ — а г. г. Ђирићи ордене, не знамо. Толико знамо да су сви онострани листови (осим јединца „Браника“) тиранију књажеву осудили, и да је разлика та, да је наш лист шаљив — а други озбиљни, те да браћа Ђирићи такви јуначи нису били и према осталим озбиљним листовима — да се и њима откаже претплата! Но кад смо тако о књазу решили се да нишемо, онда смо презрели веће благо од „пикслиних“ и браће Ђирића 8 круна — па ћемо умети презрети и залечити ту „љуту рану“, у толико пре, што нам се баш

услед нашега отвореног писања о књажевој тиранији 50 нових претплатника јавило — а из Америке 500 комада црногорског броја поручили. Као што видите, више је њих који тиранију осуђују, него оних који је заштићују и величају!

СИГУРНУ ПОМОЋ од укваре

можете наћи мојим опасачима. Иштите да вам бадава пошаље обавештај фирма која још од 1864. год. постоји:
АУГУСТ ЦИГЛЕР, Нови Сад (Ujvidék) Ugarska
преко пута од Централ. Кредит. Завода бр. 21/А.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЊЕ

и стовариште надгробних споменика

НАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ пређе Буре Стојковића, Ђурчинска улица број 15.

Држи вавада огроман избор сваковрених каменних надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а повлата дупла и дуготрајна. Велики избор мртв. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребне. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Патентбиро

Друштва Bremer Patent
Gesellschaft,

Bremen

Филијала у Лондону. Друштво с ограниченом одговорношћу.

Прима

јефтине пријаве
и посредује
искоришћавање
проналазака уз гаранцију
у смислу друштвена правила.

Ако нама повереног проналазак заштитно право не би могли спровести да се патентира или не би нашли за исти заинтересоване, да се искористи — ма из ког разлога — ми враћамо нама плаћене престојбе. — У последње 3 године плаћених отште-та дивиденда износи пуних 100%.

Многа признања.

Наклада листа за проналазаче:

„Der Deutsche Erfinderefreund“
као и прилога иетог

„Званична извешћа“ „Међународни проналазачки вашар“ „Сунце“.

Претплата на $\frac{1}{2}$ год. 5 Марака. Број на углед и сва извешћа о погодностима које се у листу за претплатнике налазе дају се уз 10 по-тура марку.

Извешћа бадава.

Предрачуни бесплатно.

ИЗВОД ИЗ ЦЕНОВНИКА.

Пријава проналазак да се патентира уз гаранцију по друштвеном правилу.

За	Марака	За	Марака
Немачку	35	Италију	105
Енглеску		Америку	115
(провизорно)	35	Швајцарску	115
дефинитивно	110	Русију	140
Аустрију	70	Данску	55
Француску	120	Шпањолску	110
Белгију	35	Луксенбург	25

Горњи бројеви означају наше основне таксе за пријаву т.з. заштитно право, у којима је урачуната припадајућа приватна такса држави, наша награда или наших страних заступника има се још урачунати, које зависи од проналазак, трошкове за пртеже, превод и спровођење предодлуке и т.д. које се све такојер вапратно јефтино рачуна.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукуниси се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Витковићева улица број 16.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. (Поједини број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Штампарија Учитељског Д. Д. „Натомевић“ Нови Сад.